

7. Lidský kapitál

1. Ženy v průměru pobírají nižší mzdy než muži ve stejném věku. Jak byste tento mzdový rozdíl vysvětlili pomocí teorie lidského kapitálu?

2. Představte si, že se vláda pokusí snížit mzdové rozdíly mezi pracovníky s různou kvalifikací. Jaký by byl dopad na efektivnost alokace zdrojů v ekonomice?

3. Předpokládejme, že pracovník ve svém současném zaměstnání vydělává 180 tisíc Kč ročně. Přemýšlí, zda se nezapsat do kurzu, který by zvýšil jeho kvalifikaci. Náklady spojené s absolvováním kurzu jsou 30 tisíc Kč. Po jeho absolvování by v následujících třech letech vydělával 200 tisíc Kč ročně a poté odešel do penze. Úroková sazba je 10 %. Měl by se do kurzu zapsat?

4. Bětka uvažuje o tom, že by na dva roky přerušila pracovní aktivity a absolvovala kurz MBA. V současném zaměstnání vydělává \$40,000 ročně (po zdanění). V případě absolvování MBA by mohla vydělávat \$55,000 ročně (po zdanění). Školné je \$10,000 za rok, náklady na ubytování v místě školy je také \$10,000. Diskontní míra Bětky je 6 %. Bětka zrovna oslavila 48. narozeniny a plánuje, že pracovní kariéru ukončí po dosažení šedesátí let (bez ohledu na to, zda získá MBA či nikoliv). Měla by Bětka kurz MBA absolvovat?

5. Předpokládejte, že Vám někdo nabídne 2,000 Kč teď nebo 2,500 Kč za pět let. Úroková míra je 4 %. Vypočítejte současnou hodnotu 2,500 Kč. Jakou možnost byste si vybrali, pokud je Vaším cílem vyšší současná hodnota?

6. Jak může počet VŠ studentů ovlivnit ekonomická recese?

7. Srovnajte závěry, které vyplývají z teorie lidského kapitálu a signální teorie vzdělání.

8. Na majetkové trestné činy můžeme pohlížet tak, že přinášejí okamžité zisky, ale riziko dlouhodobých nákladů. V případě uvěznění dochází ke ztrátě příjmů (ať už z legálních či nelegálních) aktivit. Jaká bude pravděpodobně diskontní míra lidí, kteří páchají trestnou činností? Co by mohla společnost udělat, aby se snížila tato kriminalita?

9. Nedávná zpráva Lisabonské rady dospěla k závěru, že bývalé komunistické země čelí úniku mozků, tedy odehodu vysokoškolských odborníků do vyspělejších západoevropských zemí. Zpráva dále uváděla, že investice do lidského kapitálu v těchto zemích byly nižší než ve vyspělých tržních ekonomikách a doporučovala, aby východoevropské země zvýšily investice do VŠ vzdělání. S využitím ekonomické teorie zhodnoťte konzistentnost těchto dvou závěrů.

10. V řadě zemí vláda silně subvencuje vysoké školství. Pomocí teorie lidského kapitálu uveďte argumenty, proč by to vláda měla dělat a jaká jsou rizika.

11. Někteří politikové v zemích, které se vyznačují vysokým přílivem imigrantů, prosazují přijetí zákonů, které vyžadují od imigrantů prokázání znalosti místního jazyka. Jeden ekonom při komentování těchto návrhů uvedl: "Tyto zákony jsou zbytečné, protože trh sám vytváří stimuly, aby se imigranti místní jazyk naučili". Pomocí ekonomické teorie popište mechanismus vytváření těchto stimulů. Čím se vyznačují imigranti, kteří se pravděpodobně cizí jazyk naučí?

12. Je studium MBA specifickým nebo obecným vzdělávacím programem? Kdo bude hradit náklady s ním spojené, zaměstnanec nebo zaměstnavatel?

8. Mobilita práce

1. Vláda zpřísní sankce pro cizince nelegálně pracující v ČR. Jaké to bude mít dopady na trh práce? Jak se změní mzdy a zaměstnanost dotčených skupin pracovníků?

2. V USA se v posledních třech dekadách prohloubil rozdíl ve výši mezd mezi pracovníky vzdělanějšími a méně vzdělanými. Předpokládejme, že méně kvalifikovaní pracovníci začnou investovat více do svého vzdělání. Důsledkem bude, že jejich mzdy porostou rychleji než mzdy kvalifikovanějších pracovníků. Jak ovlivní snižující se rozdíl ve výši mezd mezi kvalifikovanými a nekvalifikovanými pracovníky imigraci do USA?

3. Předpokládejme, že zvýšení počtu imigrantů v určité profesi o 10 % snižuje mzdy domácích pracovníků v této profesi o 3.5 %. Znamená to, že je imigrace pro tuto ekonomiku škodlivá?

4. Poptávka po práci nekvalifikovaných pracovníků je $L_d = 100 - 10W$. Imigrace zvýší rovnovážný počet nekvalifikovaných pracovníků z 50 na 60. Jak se změní zisk výrobců v krátkém období?

5. Co vyjadřuje imigrační přebytek?

6. Clare žije ve Francii a vydělává \$30,000 ročně. Zvažuje pracovní nabídku v USA, kde by vydělávala \$32,000 ročně v následujících čtyřech letech. Poté by se vrátila do Francie a doplnila VŠ vzdělání. Náklady na přesun jsou \$6,000, náklady na bydlení zhruba stejné jako ve Francii a její osobní diskontní míra je 6 %. Jaká je současná hodnota čistého zisku nebo ztráty, pokud by se rozhodla pro pracovní zkušenost v USA?

7. Firmy obvykle preferují pracovníky s nízkou mírou fluktuace (za jinak stejných okolností). Co může být důsledkem (z celospolečenského hlediska), když bude tato míra příliš nízká?

8. Následující tabulka popisuje trh práce určité profese. "Poptávka" je počet zaměstnanců (v tisících), které by firma byla ochotna najmout při určité mzdě. "Domácí nabídka" je počet domácích

zaměstnanců (v tisících) ochotných při dané mzdě pracovat. "Nabídka imigrantů" pak udává počet cizinců (opět v tisících) ochotných za danou mzdu pracovat.

mzda	poptávka	domácí nabídka	nabídka imigrantů
\$3	30	22	4
\$4	29	23	4
\$5	28	24	4
\$6	27	25	4
\$7	26	26	4
\$8	25	27	4
\$9	24	28	4
\$10	23	29	4

a. Graficky znázorněte poptávku po práci, nabídku domácích pracovníků a celkovou nabídku včetně imigrace.

b. Jaká je rovnovážná mzda pracovníků před imigrací? Kolik zaměstnanců firmy najmou?

c. Jaká je rovnovážná mzda pracovníků včetně imigrace? Kolik zaměstnanců firmy najmou? Jaký bude mít imigrace dopad na zaměstnanost domácích pracovníků?

9. Poptávka po práci v určitém odvětví domácí ekonomiky je $D = 36 - 2w$. $SD = 9 + w$ je rovnice nabídky domácích pracovníků, $ST = 10 + 2w$ je rovnice nabídky všech pracovníků.

a. Graficky znázorněte poptávku po práci, nabídku práce domácích pracovníků, zahraničních pracovníků a všech pracovníků.

b. Jaká je rovnovážná mzda před imigrací? Kolik pracovníků by bylo zaměstnáno?

c. Jaká je rovnovážná mzda po imigraci? Kolik pracovníků by bylo zaměstnáno. Kolik z nich domácích a kolik zahraničních?

10. Několik let zaznamenávala Velká Británie silný příliv imigrantů (zejména Poláků). Jedna zpráva uvádí, že imigranti přispěli ke zvýšení britského HDP o miliardu dolarů a ke snížení cen statků a služeb. Pokuste se tyto dopady ekonomicky zdůvodnit.